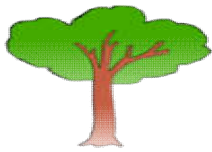


KINNITATUD
MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaia
28.10.2019 üldkoosolekul



MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaed

ILMAPUU WALDORFLASTEAI AREN GUKAVA 2019-2022

Koostajad: MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaia juhatus,
Ilmapuu Waldorflasteaia nõukogu ja kolleegium

Tallinn 2019

SISUKORD

I SISSEJUHATUS	3
II ARENGUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED JA LASTEASUTUSE ARENĐUSE PÕHIVALDKONNAD	4
2.1 Arengukava koostamise protsess	4
2.2 Missioon, visioon ja väärtused.....	4
III HETKEOLUKORRA ANALÜÜSI TULEMUSED JA LASTEASUTUSE ARENĐUSE PÕHISUUNAD	6
3.1 Lasteaia kollegiaalne juhtimine	6
3.2 Personal.....	6
3.3 Koostöö huvigruppidega.....	7
3.4 Õpikeskkond ja ressursid	8
3.5 Haridusalane töö	9
IV ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA	10
4.1 Arengukava tegevuskava koostamise põhimõtted.....	10
4.2 Arengukava tegevuskava valdkonniti	10
V ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA ELLUVIIMISEKS VAJALIKE RAHALISTE VAHENDITE KAVANDAMINE	14
VI LASTEASUTUSE TEGEVUSEGA KAASNEVAD RISKID JA NENDE VÄLTIMISE VÕIMALUSED	15
VII ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD	16

I SISSEJUHATUS

Ilmapuu Waldorflasteaia arengukava on dokument, mis kirjeldab lasteasutuse arenduse põhisuundi ja -valdkondi, tegevuskava aastateks 2019-2022 ning arengukava uuendamise korda.

Arengukava on koostatud lähtudes lasteaia pidaja, lasteaia kolleegiumi ja nõukogu liikmete vahel toimunud lasteaia arendamise koosolekutel toimunud aruteludest, lasteaia põhikirjast ja arengukava puudutavate haridusaktide põhjal.

Arengukava kinnitatakse MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaed üldkoosoleku poolt, selle täitmist analüüsitakse kord aastas ja vajaduse korral kava täiendatakse. Arengukava täitmist kontrollib Ühingu juhatus. Arengukava ja selle muudatused määratakse kolleegiumi ja lasteaia nõukogu ühisotsusega ning kinnitatakse MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaed Üldkoosolekul.

II ARENGUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED JA LASTEASUTUSE ARENDUSE PÕHIVALDKONNAD

2.1 Arengukava koostamise protsess

Arengukava koostamine toimus vahemikus november 2018–aprill 2019. Kahe töögrupi: kolleegiumi ja lasteaia pidaja ning lasteaia nõukogu eraldi ja ühiselt peetud koosolekute-arutelude kaudu. Kolleegium sõnastas lasteaia pedagoogilist tööd puudutavad arengusuunad. Nõukogu analüüsis lasteaia hetkeolukorda ja soovitud arenguperspektiive. Ühiselt määrati arengukava tegevuskava.

Arengukava sisulisele koostamisele järgnes arengukava vormistamine ja huvigruppidele esitlemine.

Arendussüsteemi ülesehitamisel on aluseks võetud viis põhivaldkonda, mis tulenevad haridus- ja teadusministri 13. augusti 2009. a. määrusest nr. 62 "Kooli ja koolieelse lasteasutuse nõustamise tingimused ja kord sisehindamise küsimustes".

Need viis põhivaldkonda on:

- Eestvedamine ja juhtimine
- Personali juhtimine
- Koostöö huvigruppidega
- Ressursside juhtimine
- Õppe- ja kasvatusprotsess

2.2 Missioon, visioon ja väärtused

Missioon

*Väiksest puust saab suur,
kui juured terved tal ja sügaval.
Kui kogu ilm on sõber hea
ja iga aastaaega tunneb-teab.*

IlmapuuWaldorflasteaia missiooniks on pakkuda turvalist kasvukeskkonda ja waldorfpedagoogika-põhist õpetust, mille kindel rütmilisus annab lapsele vajalikku tuge ning juured, mille põhjal saab sirguda otsustus- ja tegutsemisvõimeline terviklik inimene.

Visioon

*Maaema kingib ilmapuu,
mis kõrgub taeva poole
ja vihm ja päike, tuul ja kuu
on toeks ta sirgumise loole.*

Iga laps on kingitus, kelle areng on lasteaias toetatud professionaalsete õpetajate poolt

pakutud päevakava ja valitud meele-elanuste läbi. Lapse sirgumise taust saab tuge õpetajate-lapsevanemate üksteist väärtustava koostöö põhjal.

Väärtused

Inimene - lasteaia töö sihiks on tervikliku inimese-isiksuse kujunemisele kaasa aitamine. Lähtume oma töös antroposoofilisest inimkäsitlusest.

Loovus - oleme loovad ja soodustame loovust ka lastes.

Mäng - mäng on lapse arengu põhialus.

Armastus - armastus on elu alus: armastame elu, armastame lapsi, armastame oma tööd.

Pühendumus - õpetajate ja lastevanemate pühendumus parima kasvukeskkonna loomisele läbi waldorfpedagoogika põhimõtete rakendamise.

Usaldus - usaldame üksteist. Oleme usaldusväärsed järgides kokkuleppeid ja lubadusi.

Usk - usume kokkulepitud väärtustesse.

III HETKEOLUKORRA ANALÜÜSI TULEMUSED JA LASTEASUTUSE ARENDUSE PÕHISUUNAD

Hetkeolukorda kirjeldava SWOT- analüüsi tulemusena on välja toodud olulisemad tugevused ja arenduse põhisuunad viie tegevusvaldkonna lõikes: juhtimine, töötajad, õppe- ja kasvatustegevus, töö huvigruppidega, ressursid.

3.1 Lasteaia kollegiaalne juhtimine

Olulisemad **tugevused**:

- Lasteaias on kujunenud keskkond, kus lapsevanemad ja õpetajad soovivad töötada ühiselt loomaks lastele parimat waldorfpedagoogika põhimõtetele töötavat arengukeskkonda.
- Lapsevanematel on võimalus astuda MTÜ liikmeks ja selle läbi osaleda lasteaia kollegiaalses juhtimistegevuses.
- Omavahelises suhtluses, nii õpetajate kui lastevanemate vahel, väärtustatakse ausaid ja usalduslikke suhteid.
- Lasteaia igapäeva tegevused ja juhtimisprotsessid põhinevad organisatsiooni põhiväärtustel.

Olulisemad **arendusvaldkonnad** ja lasteasutuse **põhisuunad**:

- Kaasata suurem arv lapsevanemaid aktiivselt lasteaia ellu panustamisesse: koosolekutel osalemisse, oma arvamuse ja ideede jagamisse, praktilistel ettevõtmistel, nt talgud, osalemisesse. Suurem kaasatus ka nende seas, kes pole nõukogu liikmed.
- Waldorfpedagoogika põhimõtete lahtirääkimine nii kolleegiumi kui lasteaia nõukogu ja lasteaia vanemate vahel ja järgimine igapäevases töös. Igapäevase tegevuse sünkroniseerimine lasteaia õppekava, põhiväärtuste ja kodukorraga.
- Kollegiaalse meetodi tõhustamine: kunstilise/liikumise osa arendamine ja ühiselt waldorfpedagoogilise kirjanduse lugemine ning arutlemine, lapsevaatluse läbiviimine. Aktuaalsed/jooksvad teemad jätkuvad. Alates 2019-2020 õ/a-st muuta kolleegiumi aeg päevaseks, 2x kuus kolmapäeviti: 14.00-18.00. Laste juurde on leitud asendusõpetajad.

3.2 Personal

Lasteaias on loodud ametikohad 7 töötajale. Töötajad väärtustavad head naiskonnatööd ja kolleegide toetust. Oluliseks peetakse rühmaõpetajate omavahelist koostööd.

Õpetajad teadvustavad, et sellise koostöö aluseks on ausad suhted. Igal õpetajal on võimalus panustada lasteaia õppe- ja kasvatustöö planeerimisse ja korraldamisse, lähtudes oma tahtest, huvist ja tugevustest. Õpetajad teevad rühmadevahelisi vahetusi,

et vaadelda kolleegide tööd, seeläbi saada uusi ideid ja kogemusi ning saada ka enda töö kohta tagasisidet. Õpetajad käivad kogemusi omandamas ka teistes waldorflasteaadades nt Viljandi ja Meelespea Waldorflasteaias.

Olulisemad tugevused:

- Lasteaias on avatud ja koostööd soosiv töökeskkond
- Lasteaia personal on loominguiline ja huvitatud lastele soodsa kasvukeskkonna pakkumisest.
- Õpetajad on erialase kõrgema haridusega või waldorfpedagoogilise täiendkoolitusega ning on motiveeritud end pidevalt täiendama waldorfpedagoogikas ning muudel kursustel/koolitustel.

Olulisemad parendusvaldkonnad ja arenduse põhisuunad:

- Süvendada ja tihendada rühmaõpetajate vahel koostööd eesmärgiga tugevdada õppe- ja kasvatustöös rütmilist elementi, kui kandvat pedagoogilist printsiipi.
- Eesmärgil, et lastel oleks selge ja ühene arusaam ning kindel ja turvaline rütm, rakendame 2019-2020 õ/a-st rühmades 1-õpetaja süsteemi, st üks õpetaja on igapäevaselt kandev (vastutav) ning teised 2 toetavad, assisteerivad teda.
- Täiendada õpetajate teadmisanthroposofiilisest inimkäsitlusest, millel põhineb waldorfpedagoogika. Selleks tegeleb õpetaja pideva enesearenguga iseseisvalt ja 2x kuus kolleegiumis ühise tegevusena, samuti osaleb koolitustel ja seminaridel.
- Tähelepanu alla võtta sisekoolitused - koolitustel omandatud teadmiste jagamine kolleegidega.
- Täiendada õpetajate teadmisi ja oskusi erinevates valdkondades, nt on kokkulepe koostööks Laivi Raamatuga lavastusnukkude valmistamises ja lavastuste korraldamises.

3.3 Koostöö huvigruppidega

Olulisemad tugevused:

- Heatahtlikud, mõistvad ning koostööaltid lapsevanemad. Koos tähistatakse mitmeid aastatähtpäevi, nagu isade- ja emadepäev, lanternapidu, adventiring, suvepiknik. Traditsiooniks on saanud jõulukingi meisterdamise töötoad ja kevadine talgupäev.
- Hea infoliikumine – meilisõnumid, koduleht, facebooki kontoja rühma infostend.
- Lapsevanemaid hoitakse kursis erinevate waldorfkoolitustega.

- Koostöö HKS Tuulemaa, Tallinna Meelespea Waldorflasteaia ja teiste waldorflasteaedadega.

Olulisemad **parentusvaldkonnad** ja arenduse **põhisuunad**:

- Soodustada lastevanemate panustamist vabatahtliku algatuse alusel: sügisel koostada nimekiri iga vanema panustamissooviga, millega ta soovib ja saab lasteaeda toetada.
- Tihedam koostöö Tallinna Waldorfkooli ja Meelespea Waldorflasteaiaga lastevanemate koolituste osas.
- Koostöös Tallinna Ülikooliga tutvustada waldorfpedagoogilisi põhimõtteid alushariduse tudengitele.
- Võtta vastu kolleege munitsipaallasteaedadest ja tutvustada neile w-lasteaeda, selle töökorraldust ning –põhimõtteid.

3.4 Õpikeskkond ja ressursid

Olulisemad **tugevused**:

- Õpi- ja töökeskkonna arendamisel on koostööd tehtud waldorfkooli puuseppremondimehega ja hakkajate vanematega.
- Väärtustatakse säästvat majandamist. Palju tehakse käsitööd ning kasutatakse teise ringi asju nii õppetegevuste läbiviimisel kui kasvukeskkonna loomisel.
- Hästi toimiv finantsjuhtimine, tegevuste planeerimisel lähtutakse eelarvest.

2018/2019 õppeaasta eelarve

TULUD 38 last	134 656
38 last (aluseks: 1 lapse kohatasu kokku on 3702€)	
s.h. õpetajate soodustus	-1 820
s.h. õed/vennad 15%	-1 213
s.h. kooliskäivad õed/vennad 10%	-1 213
 KULUD	 134 253
Palgakulud (sh maksud)	107 136
Rent ja kommunaalkulud	15 019
Majapidamiskulud	2 510
Ostetud teenused (raamatupidamine, telefonid, panga teenustasud jne)	5 640
Õppevahendid	1 200

Koolitused ja seminarid	1 000
Waldorfühenduse liikmemaks	749
Investeeringud	1 000
2018/2019 tulem	403

Olulisemad parendusvaldkonnad ja arenduse põhisuunad:

- Lasteaia suurt üüripinda (507 m²) võib ühest aspektist käsitleda probleemina, kuna üürihinna tõusutõttu võib tekkida raskusi eelarve tasakaalus hoidmisega.
- Kitsaskohana saab käsitleda lasteaia laienemise võimalusi. Välja on pakutud idee rajada õpetajate tuppa lastehoid.
- Lasteaia õueala edasiarendamine ja mitmekesistamine. Mitmekesisem õueala lisab (õues)õppe võimalusi.

3.5 Haridusalane töö

Olulisemad tugevused:

- Õppe- ja kasvatustegevuste kavandamisel ja läbiviimisel lähtutakse aasta-, kuu-, nädala- ja päevarütmist, mis mõjub eelkooliealistele lastele tervistavalt ja loob turvalise kasvukeskkonna.
- Õppimine toimub eeskuju, matkimise ja tegutsemise (tahtekasvatus) kaudu.
- Õpi- ja kasvukeskkond, nii rühmaruumid kui õueala, toetab laste meelte harmoonilist arengut.

Olulisemad parendusvaldkonnad ja arenduse põhisuunad:

- Suurendada õppetöös lavastusmängude osakaalu.
- Pakkuda 6- aastastele lastele rohkem eesmärgistatud tegevusi.
- Täiustada õueala mõtteka ja arendava liikumise eesmärgil.
- Kooskõlastadakahe rühmaõpetajate vahel õppetegevusi.

IV ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA

4.1 Arengukava tegevuskava koostamise põhimõtted

Ilmapuu Waldorflasteaia arengukava tegevuskavas väljenduvad lasteaia viie põhilise tegevusvaldkonna strateegilised eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud tegevused ning nende elluviimise eest vastutav isik või töörühm. Lasteasutuse viis põhilist tegevusvaldkonda on: lasteaia kollegiaalne juhtimine, personal, töö huvigruppidega, õpikeskkond ja ressursid, haridusalane töö.

4.2 Arengukava tegevuskava valdkonniti

Tegevusvaldkond 1.

LASTEAI A KOLLEGIAALNE JUHTIMINE

Eesmärgid:

- Kolleegiumi sisu ja vormi (kunstiline osa, liikumise osa, kirjanduse arutelu, toimumise aeg ja selle jaotus) korrigeerimine, arendamine.
- Lapsevanemate aktiivsem osaleminenõukogu töös.
- Lasteaia kolleegiumi ja nõukogu tihedam koostöö.

Tegevusmeede:

- Lasteaia nõukogu ja kolleegiumi ühiskoosolek 1x aastas. Avatud küsimustevastuste ring. Vastutaja: nõukogu ja kolleegiumi juhataja.
- Sügiskoosolekul tutvustatakse lapsevanematele lasteaia ellu panustamise võimalusi, erinevaid käsilolevaid projekte, aasta sündmusi, nõukogu tööd jmt. Vastutaja: nõukogu esimees ja kolleegiumi juhataja.
- Kolleegiumi tööd alustada kunstilise osaga – proovida erinevaid kunstilisi vorme: eurütmia, laulmine, käeline tegevus, luulevorm jne. Vastutaja: kolleegiumi liikmed.
- Määrata 2x kuus kolmapäeviti toimuva kolleegiumi kellaajaks 14.00-18.00 (varasema 18.00-20.00 asemel).
- Kolleegiumi ühe osana viia sisse w-pedagoogiliste teoste arutelu, kunstiline tegevus/liikumine ja lapsevaatlus.

Tegevusvaldkond 2.

PERSONAL

Eesmärgid:

- Õpetajate teadvustatud eneseareng.

- Õpetajate suuremad teadmised antroposoofilisest inimkäsitlusest ja waldorfpedagoogikast.

Tegevusmeede:

- Korraldada kolleegiumis sisekoolitusi. Vastutaja: kolleegiumi juhataja, direktor.
- Osalemine üle-eestistel waldorflasteaednike kokkusaamistel. Vastutaja: õpetajad.
- (Waldorf)pedagoogika põhimõtete ja meetodika läbi arutamine ja ühiste kokkulepete sõlmimine kolleegiumis, igapäevane kokkulepetest kinnipidamine. Vastutaja: kolleegiumi juhataja, direktor.
- Kogemuste omandamine teistes waldorflasteaedades. Vastutaja: direktor, kolleegiumi juhataja.

Tegevusvaldkond 3.

KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA

Eesmärgid:

- Suurema arvu lapsevanemate aktiivne panustamine lasteaia-ellu.
- Lapsevanemate teadlikkuse kasv waldorfpedagoogikast ja kuidas lasteaias õpetatut toetada kodus kasvatases.
- Koostöö suurendamine Tallinna Vaba Waldorfkooliga ja Meelespea Waldorflasteaiaga.
- Koostöö Tallinna Ülikooliga - tutvustada alushariduse tudengitele waldorfpedagoogikat.

Tegevusmeede:

- Sügisene küsitlusleht lapsevanematele: millisel viisil vanemad soovivad-saavad lasteaia ellu panustada. Vastutaja: direktor.
- Waldorfpedagoogika-alaste koolituste info vahendamine vanematele kodulehel ja lasteaia infostendidel. Koostöö Tallinna Waldorfkoolis toimuva lastevanemate kooliga. Vastutaja: kolleegiumi juhataja, direktor.
- Korraldada lapsevanematele (kohustuslikke) koolitusi – nt sügisene koolitus – waldorfpedagoogika tähendus, aastarütmi sügavam tähendus, lapse arenguperioodid jne.
- Soovitada tungivalt lapsevanemaid lugema eestikeelseid w-pedagoogilisi raamatuid: Laste aeg-laste aed *Monika Gustavson*, Lapse kasvatamine *Rudolf Steiner* ja soovitada Kuidas meie lastest kasvavad väikesed türannid? *Michael Winterhoff*.
- Vanemate koolituse osas teha koostööd Meelespea Waldorflasteaiaga.

- Osaleda Tallinna Waldorfkooli korraldatud üritustel, jätkuvalt korraldada lastevanematele kooli tutvustavat infoõhtut. Arutada ühiste ürituste kalendrit ja läbiviimisvõimalusi. Vastutaja: kolleegiumi juhataja, direktor.
- Võimaldada ülikoolitudengitel külastada waldorflasteaeda. Võimaldada üliõpilastel läbiviia praktikat waldorflasteaias.

Tegevusvaldkond 4.

ÕPIKESKKOND JA RESSURSID

Eesmärgid:

- Lasteaia õueala arendamine ja mitmekesistamine.
- Kulude optimeerimine - lasteaiaruumide optimaalsem kasutamine, sõime (lastehoiu) planeerimine.

Tegevusmeede:

- Lasteaia õueala edasine planeerimine ja tööde teostamine koos lastevanematega. Vastutaja: kolleegium, nõukogu.
- Lasteaia sõimerühmaloomise idee arendamine - töögrupi moodustamine nõukogu ja kolleegiumi esindajatest. Läbirääkimised HKS Tuulemaaga, sh finantseerimisvõimaluste otsimine. Vastutajad: nõukogu esimees, direktor, kolleegiumi juhataja.

Tegevusvaldkond 5.

HARIDUSALANE TÖÖ

Eesmärgid:

- Suurendada muinasjuttude dramatiseeringuid 3 korrani aastas.
- Koordineeritud rühmasisene koostööõppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel ja läbiviimisel.
- Tähtpäevade ja pühade tähenduse ja sisu mõistetavamaks tegemine lastevanematele.
- Suurendada 6-aastaste laste praktiliste tegevuste võimalusi.
- Laste individuaalsuse märkamine ja toetamine.

Tegevusmeede:

- Kutsuda teistest waldorflasteaedadest või waldorfkoolidest inimesi võimalusel lavastusmänge esitama.
- Iga kasvataja teeb aasta jooksul vähemalt ühe lavastuse. Vastutaja: lasteaia

kolleegium.

- Korrapäraselt läbi viia rühmaõpetajate koosolekuid. Vastutaja: õpetajad.
- Loengutel - rühmaõhtutel rääkida aastarütmist, edastada informatsiooni meili teel ja muudel viisidel (infostend). Vastutaja: kolleegium.
- Kaasata tegevuste läbiviimisse lapsevanemaid – nt isadega puutöö tegemine, lapsevanemad rühmas. Vastutaja: õpetajad.
- Lapsevaatlused kolleegiumis. Vastutaja: kolleegium.

V ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA ELLUVIIMISEKS VAJALIKE RAHALISTE VAHENDITE KAVANDAMINE

Arengukava tegevuskava on koostatud eeldusel, et kõik tegevused on teostatavad ja õppeasutuse arengut toetavad. Finantsressursse vajavad tegevused saavad kaetud Ilmapuu lasteaia eelarveliste vahenditega, projektide abil rahastust taotledes, annetustest.

VI LASTEASUTUSE TEGEVUSEGA KAASNEVAD RISKID JA NENDE VÄLTIMISE VÕIMALUSED

RISKID	RISKIDE VÄLTIMISE VÕIMALUSED
Lastevanemate huvitatus laste ja lasteaia arengust	<ul style="list-style-type: none"> • Igapäevane info jagamine • Lastevanemate koolituste ja ühistegevuste läbiviimine • Erispetsialistide kaasamine laste arengu hindamise protsessi
Laste arvu vähenemine	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveeritud ja rõõmsameelne personal • Uute laste vastuvõtt õppeaasta keskel • Lahkumise põhjuste väljaselgitamine ja analüüs (tagasiside vanematelt)
Kohalike omavalitsuse sihtotstarbelise toetuse jätkumise olulisus	<ul style="list-style-type: none"> • Koostöö kohalike omavalitsustega sihtotstarbelise toetuse jätkumise eesmärgil
Lastevanemate maksujõulisuse risk õppemaksu tasumisel	<ul style="list-style-type: none"> • Üheselt mõistetavad kokkulepped enne lepingu sõlmimist • Raamatupidaja teavitab koheselt lapsevanemat tekkinud võlgnevusest ning lepib kokku maksetähtaja • Waldorflasteaia kohatasu soodustuste süsteemi toimimine
Lasteaiaõpetaja arengut soodustava töökeskkonna väljakujundamine	<ul style="list-style-type: none"> • Töökeskkonna parendamise, eneseteostamiseks vajalike tingimuste loomine õpetajatele • Mitmekülgse koolitussüsteemi võimaldamine
Lasteaiaõpetajate vähesed teadmised waldorfpedagoogikast	<ul style="list-style-type: none"> • Waldorfpedagoogika alastel kursustel osalemine • Teemaatiliste sisekoolituste läbiviimine • Kogemuste vahetamine (külaskäigud) teiste waldorflasteaedadega

VII ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD

Arengukava elluviimiseks kavandatakse iga õppeaasta alguseks arengukava rakendusplaan lasteaia tegevuskavas. Iga õppeaasta lõpus analüüsitakse arengukava elluviimist ja tehakse kokkuvõtte teostatust MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaed juhatuse koosolekul, lasteaia nõukogus ja kolleegiumis. Tulenevalt kokkuvõttest uuendatakse arengukava tegevuskava lasteaia pidaja, lasteaia nõukogu ja kolleegiumi koostöös. Igal sügisel kinnitab arengukava uuendatud tegevuskava MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaia Üldkoosolek.

Hiljemalt 2022. aastal koostatakse sisehindamise aruanne, milles esitatakse lasteasutuse tugevused ja parendusvaldkonnad, mis on aluseks strateegiliste eesmärkide püstitamiseks ja uue arengukava koostamiseks.